

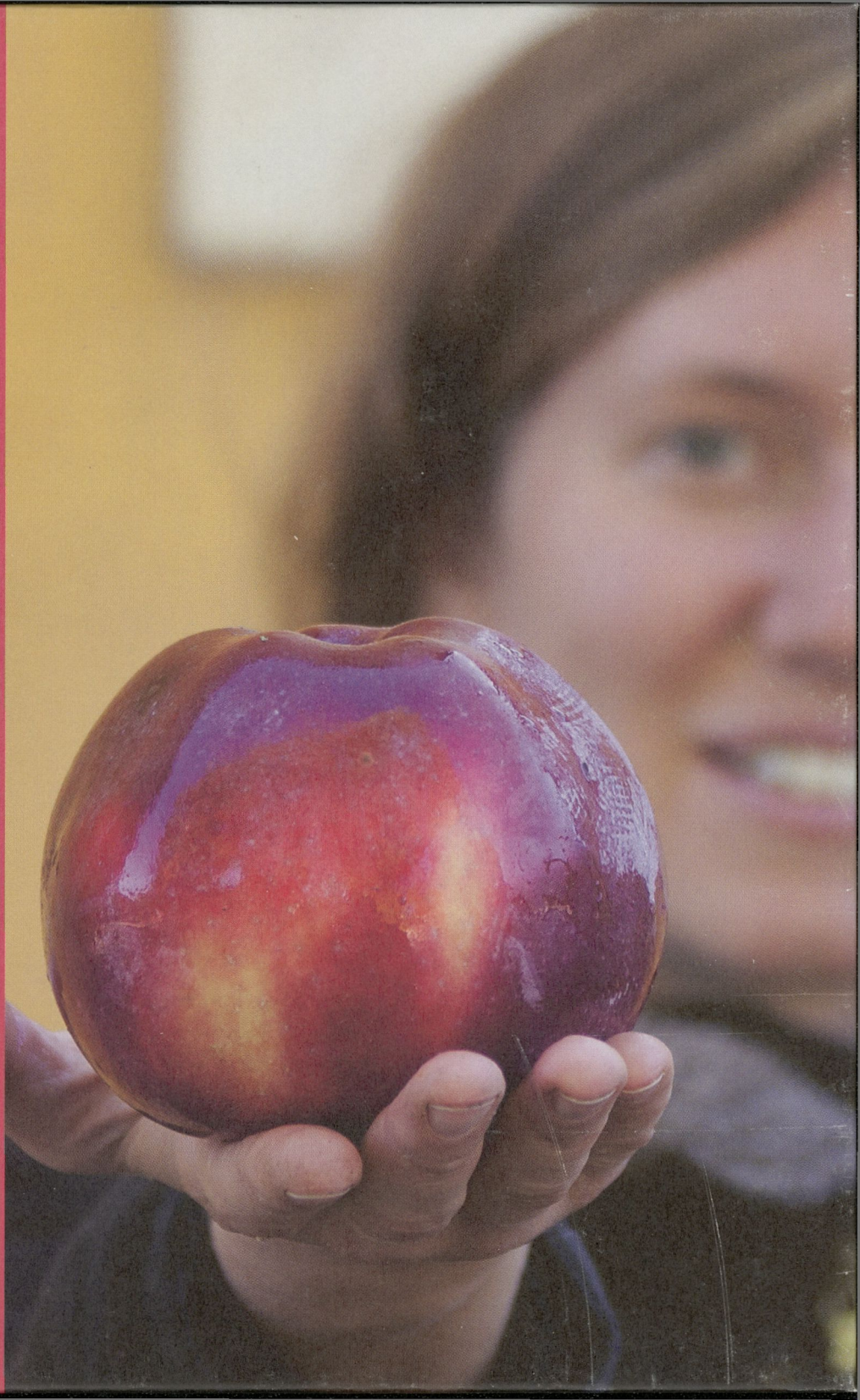
VÅR VARDAG - DITT MUSEUM FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

Red. Anders Carlsson

Nordiska museets och Skansens årsbok

FATABUREN - Nordiska museets och Skansens årsbok - är en skatt av kulturhistoriska artiklar som har publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

NORDISKA MUSEET

SKANSEN

Fataburen 2017
Nordiska museets förlag
Box 27820
115 93 Stockholm
www.nordiskamuseet.se/förlag
www.nordiskamuseet.se/fataburen
www.fataburen.se

© Nordiska museet och respektive författare 2017
Redaktör Anders Carlsson
Medredaktör Ewa Kron
Bildredaktör Marie Tornehave
Bildbehandling Karolina Kristensson och Peter Segemark
Omslag och grafisk form Lena Eklund, Kolofon
Översättning Alan Crozier

Omslagets framsida Klara Holmqvist, sektionschef för trädgården vid Nordiska museets avdelning Julita gård, skriver i denna bok om humle, pelargon, pioner och frukt. Foto: Peter Segemark, © Nordiska museet.

Pärmarnas insidor De nya tapeterna i Tottieska huset på Skansen är tillverkade av företaget Handtryckta Tapeter Långholmen AB. Mönstren är kopior av original av Johan Norman (1744–1808) som finns representerad i Nordiska museets samlingar. Foto: Handtryckta Tapeter Långholmen AB.

Tryck och repro Italgraf Media AB, Stockholm 2017
ISSN 0348 971 X
ISBN 978 91 7108 598 6

N. bef. i Kp.
park. län.

53401

Modeller till landtbl
redskap fr. Dalarn

69,242

Ålövvarn

G. ss. 53,397. Ank. 4/5 1887.

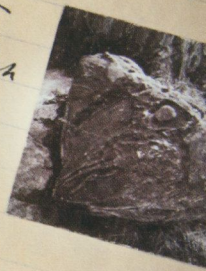
N. bef. i Kp.
park. län.

53402

Prof på nödbrö

L: omkr. 0,93 m.

Ålövvarn
Flammarstedt,
Svensk forntid och
folkred, sid. 8.

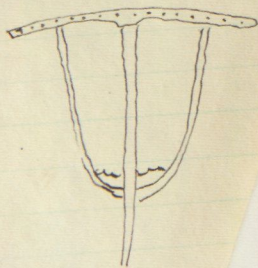
prov: tuggels
Kane
slbo hl
~~Röda~~
Rörda m.

118.087.

Räva.

Ordning på alla saker

Stuvad av vete. Skapförel. (2).
Käppmugl. 16 pinner.
Stuvad i. 0.67 m., 1/2
2.01 m.

Blodkorv 53402 d.
har kastats p q r a. äder!
Ewalis

Smed
Andersson, A.
1883-1884 (Rördalen)
1885-1886
1887-1888

Ny

Sv. Hand. kal.

Ank. ss. 53,400
6 väflunor, 1 väflapinn
blad, aftaget till byte = 15

Både Skansen och Nordiska museet använder databasen *Primus* för att hålla ordning på sina samlingar. Det är ett enhetligt datasystem som kan hantera all information och alla aktuella rutiner och processer. Eller om man så vill: alltifrån knappar till hela byggnader.

Verktygen var helt andra förr. *Huvudliggar* en var primärkällan som beskrev föremålen vid båda museerna (som var ett och samma fram till 1963). *Registerkort* i olika *kartotek* var ingången för sökning på namn, ort och ämnesord. Svartvita *fotografier* av föremålen klistrades på *katalogkort* och negativerna spardades i arkivet. I magasinerna kunde det finnas maskinskrivna *listor* på vilka föremål som borde finnas i en specifik sektion. Med andra ord fanns det en stor mängd analoga metadata i olika system som inte kommunicerade med varandra.

I dag finns det mesta av detta och mycket mer samlat i en och samma databas, *Primus*, som tillgängliggörs publikt på webbplatsen *Digitalt museum*. Här kan vi sammanföra all information om alla objekt - föremål, textilier, byggnader, foton, film- och ljudfiler - och upprätta relationer mellan dem. Vi har därtill möjligheten att koppla så kallad *auktoritetsdata* till objekten och säkra uppgifterna om till exempel platser och personer.

Vad innebär allt detta i praktiken? Till att börja med att båda organisationerna kan

arbeta effektivt med att digitalisera sina samlingar i enlighet med det regeringsuppdrag som vi har. På Nordiska museet påbörjades digitaliseringen redan under tidigt 1980-tal och på Skansen i början av 2000-talet. Den tidens datasystem ligger i dag till grund för arbetet med *Primus*.

Mer i detalj kan vi arbeta effektivt med själva samlingshanteringen. *Primus* innehåller grunduppgifter av typen benämning, klassificering och viss historik men också uppgifter om vad som händer med objekten. Byggnader renoveras, föremål konserveras och lånas ut, fotografier placeras i magasin eller publiceras, textilier används i utställningar och pedagogisk verksamhet. Sandra Åbergs och Ulrika Hoffmans respektive bidrag i denna bok ger fördjupade insikter om vad en samlad informationshantering kan innebära men användningen stannar inte där. Vill vi filma hur en konservator franspolerar ett mahognybord kan vi spara filmen i anslutning till annan information om bordet i *Primus* och också visa aktiviteten på webben. Centralt i digitaliseringen är att *tillgängliggöra*.

Slutmålet är utopiskt - en fullkomlig databas. Men så är det också en vacker tanke att museernas samlingar blir beskrivna, avbildade och åtkomliga för alla.

ULRIKA SUNDBERG är samlingskoordinator på Skansen och var tidigare verksam vid Nordiska museet i samma funktion.